

Naše číslo 4/2021

Prešov, 1. február 2021

Pastiersky list pri príležitosti Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021

Drahí duchovní otcovia, bratia a sestry v Christovi,

15. februára 2021 – v deň sviatku Srútenija Hospódná – sa na Slovensku po desiatich rokoch opäť začne sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ktoré by malo trvať šesť týždňov, t. j. do 31. marca tohto roku. Na prvý pohľad sa niekomu môže zdať, že sčítanie ľudu je výlučne svetskou záležitosťou, ktorá s Cirkvou a duchovným životom nemá nič spoločné, no nie je to celkom tak. Sčítanie nám kresťanom po niekoľkých rokoch znova pripomenie, že okrem svojej duchovnej identity a nebeskej vlasti – horného Jeruzalema – máme i pozemskú vlasť, voči ktorej si máme nielen uplatňovať svoje občianske práva, ale i plniť svoje občianske povinnosti – a sčítanie je jednou z nich. Ústava Slovenskej republiky sa vo svojej preambule odvoláva na kresťanské korene nášho národa a vyzýva na zachovanie cyrilo-metodského dedičstva. Pravoslávna Cirkev a pravoslávni kresťania na Slovensku sa vždy považovali za pokračovateľov a nositeľov tohto dedičstva par excellence.

S ohľadom na udalosti posledných mesiacov, vystupovanie vládnych činiteľov, opatrenia prijímané v súvislosti s pandémiou a ich dopad na ekonomiku a životný štandard občanov, ako aj obmedzovanie možností praktizovania duchovného života – exponenciálne rastie občianska nespokojnosť, nedôvera a pochybovačnosť vo vzťahu k čelným osobnostiam slovenskej politickej scény i vysokým štátnym predstaviteľom. Je však viac ako isté, že nenávisť, strach a neistota či šírenie rôznych poplašných správ a konšpiračných teórií nám nijako nepomôže nájsť východisko z krízy, v ktorej sme sa ocitli. Práve v dnešnej dobe by sme mali viac ako kedykoľvek predtým pamätať na slová apoštola Pavla: **«Dávajte každému, čo ste povinní: Komu daň, tomu daň, komu clo, tomu clo, komu bázeň, tomu bázeň, komu česť, tomu česť»** (Rm 13, 7).

Ako kresťania venujme pri nadchádzajúcom sčítaní náležitú pozornosť údajom o vierovyznaní. Práve on nám totiž prinesie odpoveď na otázku, či na Slovensku ešte žijú kresťania a sčítaniu ľudu – výsostne svetskej záležitosti – dodá duchovný rozmer. Akým spôsobom? Spraví z neho príležitosť **vyznať svoju vieru**. O tom, aké dôležité pre človeka je vyznať svoju vieru, hovorí Sám Spasiteľ: **«Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, vyznám i ja pred svojím Otcom, ktorý je v nebesiach. Toho však, kto by ma zaprel pred ľuďmi, zapriem aj ja pred svojím Otcom,**

ktorý je v nebesiach» (Mt 10, 32-33). Mučeníci z prvých storočí kresťanských dejín platili za vyznanie Christa svojou krvou a životom. Nezapierali a nezriekali sa Ho ani pod hrozbou mučenia a potupnej smrti. V priebehu dejín nespočetné množstvo ľudí bolo prenasledovaných, mučených alebo zabíjaných za svoju vieru. No i v dobách nedávnych – z množstva krajín a konfliktov spomeňme aspoň boľševický teror v Rusku a vyvražďovanie kresťanov v Sýrii – sa verní nezriekali Christa, ale práve naopak, vyznávali až do samotného konca. Ak pokolenie kresťanov na Slovensku nebude schopné vyznať Christa a svoju kresťanskú vieru ani len takým spôsobom, ako je sčítanie ľudu, bojím sa, že sa na nás naplnia slová o soli, ktorá stratila chuť: **«už nie je na nič súca, len ju vyhodit' von, aby ľudia po nej šliapali»** (Mt 5, 13).

Zo strany štátu prestávajú byť kresťanské spoločnosti na Slovensku vnímané ako partner do dialógu. Akoby to boli záujmové kluby a bohoslužby voľnočasová aktivita. No nezastupiteľná úloha kresťanstva v slovenských dejinách i súčasnosti nesmie byť spochybnená. Ak má mať hlas kresťanov na Slovensku svoju vážnosť – a nie strácať sa ako povestný hlas volajúceho na púšti – musí byť podporený i údajmi zo sčítania. Preto účasťou na sčítaní a potvrdením svojej kresťanskej identity si splníme nielen svoju občiansku, ale predovšetkým morálnu podlžnosť a prejavíme zodpovedný prístup k zachovaniu cyrilo-metodského odkazu a duchovného dedičstva.

+ Rastislav

† Rastislav

arcibiskup prešovský
metropolita českých krajín a Slovenska